

SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

ul. Chrobrego 31, 66-400 Gorzów Wlkp.

telefon: 95 735-81-00, faks: 95 735-81-11

SAMORZĄDOWE
KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
w Gorzowie Wlkp.
ul. Chrobrego 31, tel. 95 735 81 00
66-400 Gorzów Wlkp.

Gorzów Wlkp., dnia 14.10.2022 r.

SKO.Go/454- KP/212/22

DECYZJA

**Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Gorzowie Wlkp.**

Kolegium w składzie orzekającym:

Przewodniczący: Przemysław Kledzik

Członkowie: Kamila Plucińska (spr.)

Aneta Mielcarek

D. Droszdzick
Gorzów Wlkp., dnia 14.10.2022 r.

URZĄD GMINY SANTOK WPŁYNEŁO	
PODPIS	<i>[Signature]</i>
DATA	2022-10-25
DEKRETACJA	<i>[Signature]</i>
DATA	25.10.2022
PODPIS	<i>[Signature]</i>

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 14.10.2022 r. odwołania Artura Stieler, zam. Wawrów, ul. Zielone Pola 5, 66-400 Gorzów Wlkp., od wydanej z upoważnienia Wójta Gminy Santok przez Kierownika Referatu Rozwoju i Gospodarki Przestrzennej decyzji z dnia 30.12.2021 r. znak : RGKROŚ.6331.4.2019.DD w sprawie nakazania Dombud Zachód I Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Walczaka 41B, 66-400 Gorzów Wielkopolski wykonania urządzeń zapobiegających szkodom,

działając na podstawie art. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 12.10.1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2018 r., poz. 570), art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000),

o r z e k a

uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 30.12.2021 r. znak : RGKROŚ.6331.4.2019.DD organ I instancji nakazał Dombud Zachód I Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Walczaka 41B 66-400 Gorzów Wielkopolski, NIP: 5993169349, REGON: 081180743, KRS: 0000492192 zwanej dalej również „Spółką” wykonania urządzeń zapobiegających szkodom, poprzez: 1) zakończenie budowy monolitycznego cokołu betonowego, powstałego na północnej granicy ciągu działek o nr od 461/1 do 461/32 w ten sposób, aby dobudować, pod kątem prostym cokół o tych samych parametrach na granicy działek o nr 461/1 i 15/104 w celu zapobieżenia spływu wód opadowych i roztopowych wzdłuż istniejącego cokołu na posesje sąsiednie, 2) utworzenia systemu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z połąci dachowych do wykonanych, na podstawie projektów zamiennych, jak również odprowadzenia tych wód na własny teren nieutwardzony, 3) obniżenia poziomów poszczególnych działek do wysokości nieprzekraczającej 20 cm, licząc od góry wybudowanego cokołu.

Jednocześnie w ww. decyzji organ ustalił termin wykonania ww. obowiązku do dnia 30 kwietnia 2022 r.

W uzasadnieniu tej decyzji organ I instancji wskazał, że w myśl art. 16 pkt 69 p.w., wodami opadowymi lub roztopowymi są wody będące skutkiem opadów atmosferycznych. Zgodnie z art. 234 ust. 1 p.w. - właściciel gruntu, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, nie może ani zmieniać kierunku i natężenia odpływu znajdujących się na jego gruncie wód opadowych lub roztopowych, ani kierunku odpływu wód ze źródeł - ze szkodą dla gruntów sąsiednich. W przeciwnym przypadku to właśnie na nim ciąży obowiązek usunięcia przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie na skutek przypadku lub działania osób trzecich, ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom (art. 234 ust. 3 p.w.).

Organ wskazał, że w dniu 22 października 2019 r. wpłynął wniosek Adama Kaczmarka, zamieszkałego przy ulicy Zielone Pola 11 w Wawrowie o wszczęcie postępowania administracyjnego w

sprawie wydania decyzji nakazującej właścicielowi sąsiedniego gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających przyszłym szkodom. W uzasadnieniu wniosku Adam Kaczmarek wskazywał, że w wyniku wykonanych prac budowlanych na sąsiednich działkach ich poziom został podniesiony, co może spowodować zalewanie jego działki spływającymi wodami opadowymi. Następnie Adam Kaczmarek opisał, że przed rozpoczęciem prac budowlanych teren sąsiedni był porośnięty bujną roślinnością, w tym laskiem brzoźowym, co zapobiegało gromadzeniu się wody oraz był nieco poniżej poziomu jego działki. Do swojego pisma, wnioskodawca dołączył zdjęcia, obrazujące stan sąsiednich działek oraz wydruk opinii prawnej w podobnej sprawie. W dniu 25 października 2019 r. do organu wpłynął wniosek Jacka Prażmowskiego, zamieszkałego przy ulicy Zielone Pola 9 w Wawrowie o przeprowadzenie kontroli na placu budowy prowadzonej przez Dombud Zachód Sp. z o.o., na ulicy Brzozowej w Wawrowie, gdzie podniesienie terenu, według autora pisma, spowoduje zmianę kierunków oraz odpływu wód opadowych lub roztopowych ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Wnioskodawca dołączył zdjęcia, obrazujące stan sąsiednich działek. Pismo o identycznej treści, Jacek Prażmowski, skierował również do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wielkopolskim, który przekazał je według kompetencji do Wójta Gminy Santok (data wpływu do Urzędu Gminy: 06 listopada 2019 r.). W dniu 15 listopada 2019 r. do organu wpłynął wniosek Wojciecha Lisa, zamieszkałego przy ulicy Zielone Pola 17A w Wawrowie o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej właścicielowi sąsiedniego gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających przyszłym szkodom w związku ze zmianą stanu wody na gruncie ze szkodą dla jego gruntu. Szkody te wynikają z niwelacji terenu oraz usunięciu pozostawionych drzew wraz ze ściółką i ukształtowaniu terenu ze spadkiem w kierunku jego działki. Do pisma załączone zostały zdjęcia ukazujące stan sąsiedniej działki.

Dalej organ podał, że pismo o identycznej treści, Jacek Prażmowski, skierował również do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wielkopolskim, który przekazał je według kompetencji do Wójta Gminy Santok (data wpływu do Urzędu Gminy: 06 listopada 2019 r.). W dniu 15 listopada 2019 r. do organu wpłynął wniosek Wojciecha Lisa zamieszkałego przy ulicy Zielone Pola 17A w Wawrowie o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej właścicielowi sąsiedniego gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających przyszłym szkodom w związku ze zmianą stanu wody na gruncie ze szkodą dla jego gruntu. Szkody te wynikają z niwelacji terenu oraz usunięciu pozostawionych drzew wraz ze ściółką i ukształtowaniu terenu ze spadkiem w kierunku jego działki. Do pisma załączone zostały zdjęcia ukazujące stan sąsiedniej działki.

Pismem z dnia 10 grudnia 2019 r. organ zawiadomił strony postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji nakazującej właścicielowi gruntu wykonania urządzeń zapobiegających szkodom na gruncie sąsiednim.

W dalszej części uzasadnienia decyzji organ opisał stan faktyczny sprawy.

Dalej Wójt Gminy Santok podał, że mając na względzie powołany wyżej przepis artykułu 234 ust. 3 ustawy prawo wodne ustalił, że stan faktyczny sprawy stanowi przesłankę do wydania decyzji administracyjnej nakazującej właścicielowi gruntu wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom na gruncie sąsiednim. Z uwagi na trwający proces budowy i nałożone przez administrację budowlaną na Spółkę obowiązki w granicach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, Wójt Gminy Santok prowadzący przedmiotowe postępowanie nie mógł nakazać przywrócenia stanu poprzedniego, albowiem podważałoby by to w jego ocenie zasadę praworządności określoną w art. 6 K.p.a. Treść określonych w decyzji nakazów nałożonych na właściciela gruntu pozwala zrealizować cel określony ustawowo w art. 234 ust. 3 ustawy prawa wodne, poprzez zapobieżenie powstaniu szkodom na gruncie sąsiednim. Właściciel terenu objętego budową - Spółka swoim działaniem, polegającym na budowie budynków mieszkalnych oraz podniesienia poziomu terenu działek o numerach od 461/1 do 461/32, doprowadziła bowiem do naruszenia stanu wody na gruncie, przez co doszło do zalania terenów sąsiednich, tj. działek oznaczonych numerami 7/14, 7/15, 7/5, 7/4, 7/3, 7/2, 7/44, 7/43, 7/58, 7/57 oraz 7/56. Materiał dowodowy zgromadzony w tym postępowaniu, w szczególności pisma właścicieli sąsiedniego gruntu (wraz z dokumentacją fotograficzną) opisujące zakres szkód, potwierdzają wystąpienie szkód przez wzmożony przepływ wód opadowych z terenu budowy.

Mając na uwadze art. 234 ust. 3 prawa wodnego, jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.

Organ zdecydował o nakazaniu właścicielowi gruntu wykonania urządzeń zapobiegających szkodom na gruncie sąsiednim. Kierował się przesłanką, że przywrócenie stanu poprzedniego wiązałoby się z rozbiorczą istniejących obiektów budowlanych, powstałych w trakcie inwestycji realizowanych w oparciu o ostateczną decyzję administracyjną pozwolenie na budowę i podważałoby tym samym zasadę praworządności określoną w art. 6 K.p.a. Nakazanie rozbiorczy przez Wójta Gminy Santok byłoby sprzeczne z przepisami ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane, albowiem nie posiada on kompetencji organu nadzoru budowlanego. Zgodnie z art. 50 ust. 4 tej ustawy, organ nadzoru budowlanego wstrzymuje postanowieniem prowadzenie robót budowlanych wykonywanych w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w decyzji o pozwoleniu na budowę, projekcie zagospodarowania działki lub terenu, projekcie architektoniczno-budowlanym lub w przepisach, a następnie, zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy nakłada, w drodze decyzji, obowiązek sporządzenia i przedstawienia projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego zamiennego uwzględniającego zmiany wynikające z dotychczas wykonanych robót budowlanych oraz, w razie potrzeby, wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem, określając termin wykonania. Dotyczy to również projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego.

Z informacji, uzyskanych od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp. wynika, że Spółka dostarczyła w terminie wymagane przez organ nadzoru budowlanego dokumenty. Organ podał, że przedłożone dokumenty rozstrzygają rozwiązania odprowadzania wód opadowych i roztopowych, przewidując ich odprowadzania na własny teren nieutwardzony, do dolów chłonnych oraz dodatkowe zabezpieczenie w postaci monolitycznego cokołu ogrodzenia stanowiącego urządzenie budowlane zabezpieczające tereny sąsiednich nieruchomości przed zalewaniem wodami opadowymi i roztopowymi. Na ich podstawie zostały wydane decyzje zatwierdzające inwestorowi projekty budowlane zamienne zespołów budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej, realizowanych na rozważanym terenie oraz zezwalające na wznowienie robót budowlanych. Decyzjom tym został nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Organ prowadzący postępowanie uznał, że są to wystarczające rozwiązania dotyczące gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, a przewidziane w powyższych projektach rozwiązania w pełni zapobiegają przyszłym szkodom na gruncie sąsiednim. Organ pierwszej instancji wskazał, że odniósł się również do okoliczności podnoszonych przez poszkodowanych sąsiadów, podniesienia poziomu badanych działek w stosunku do działek sąsiednich w znacznym stopniu oraz nawiezienia ziemi z innych budów. W tym celu przeanalizowano dowody w postaci, uzyskanych od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wielkopolskim sprawozdań z badań geotechnicznych podłoża gruntowego, przeprowadzonych na badanym terenie. Wynika z nich, że warstwy antropogeniczne mają bardzo zróżnicowaną grubość (od 0 do 1,1 m). Stworzone zostały najprawdopodobniej z rozplantowanej ziemi z wykopów pod fundamenty realizowanych na podstawie pozwolenia na budowę budynków. Skutkiem tego jest podwyższenie rzędnych terenu, które doprowadziło do zmiany wody na gruncie, co jest przedmiotem tego postępowania administracyjnego.

Dokumenty te zostały sporządzone przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę oraz uprawnienia. Organ pierwszej instancji podał, że wobec powyższego, na podstawie art. 80 K.p.a. dał wiarę tym dowodom przed informacjami wskazanymi przez właścicieli gruntów sąsiednich. Biorąc za podstawę, że przedstawione projekty budowlane, architektoniczno-budowlane oraz zagospodarowania terenu wykonane zostały przez osoby posiadające stosowne uprawnienia, organ wskazał, że odstąpił - kierując się względami ekonomicznymi - od powoływania dodatkowych biegłych w celu określenia zakresu wykonania urządzeń zapobiegających przyszłym szkodom.

Od decyzji z dnia 30.12.2021 r. znak : RGKROŚ.6331.4.2019.DD w ustawowym terminie odwołanie złożył Artur Stüeler, zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji skarżący zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:
 - a) art. 234 ust. 3 p.w., poprzez jego niezastosowanie i nienakazanie inwestorowi Dombud Zachód I Sp. z o.o. przywrócenia stanu poprzedniego, a jedynie poprzestanie na akceptacji realizacji projektu

budowlanego zamiennego zespołu budynków mieszkalnych jednorodzinnych nr 7 i 8 w zabudowie szeregowej na działkach o nr ewid. 461/32 (8a); 461/31 (8b); 461/30 (8c); 461/29 (8d), obręb-1 Wawrów, gm. Santok;

b) art. 234 ust. 1 i 2 p.w., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż brak jest podstaw do nałożenia na inwestora obowiązku wykonania czynności w celu doprowadzenia wykonanych robót budowlanych na ww. działkach do stanu zgodnego z prawem, podczas gdy istnieją przesłanki do zobowiązania inwestora do przywrócenia stanu poprzedniego w zakresie zagospodarowania (ukształtowania poziomu) terenu ww. działek poprzez ich obniżenie do poziomu istniejącego przed rozpoczęciem robót budowlanych przez inwestora, skutkujące zachowaniem dotychczasowego ukształtowania terenu w zakresie ww. działek z uwagi na skierowanie wód opadowych z ww. działek na teren działki skarżącego;

2. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a) art. 7, art. 77 § 1, art. 80, art. 107 § 3 K.p.a. poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie postępowania dowodowego i w konsekwencji zupełne pominięcie i brak odniesienia się do podnoszonych przez skarżącego i innych uczestników podczas postępowania istotnych okoliczności, dotyczących poziomu terenu ww. działek i działek sąsiednich, wysokości, o którą rzeczywiście podwyższony został teren ww. działek i jego wpływu na działki sąsiednie, a także nawiezienia ziemi, dalszego systematycznego nawożenia ziemi oraz w konsekwencji podwyższenia poziomu ww. działek, które mają ścisły związek z budową określonych powyżej zespołów budynków mieszkalnych jednorodzinnych nr 7 i 8 w zabudowie szeregowej,

b) art. 7, 8, 11, 80 i 107 § 3 K.p.a., przez brak dowodu z opinii biegłego w zakresie stosunków wodnych lub hydrologii, na okoliczność spełnienia przesłanek do zobowiązania inwestora do przywrócenia stanu pierwotnego stosunków wodnych,

c) art. 80 w zw. z art. 7 i 8 oraz art. 107 § 3 K.p.a., przez lakoniczne uzasadnienie w decyzji zarówno przesłanek naruszenia stosunków wodnych oraz związku przyczynowego między działaniem właściciela, a skutkiem wobec nieruchomości sąsiednich,

d) art. 7, art. 77 § 1, art. 80 K.p.a. poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. brak rozważenia wszystkich okoliczności mogących mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i w konsekwencji akceptacji nałożenia na inwestora wyłącznie obowiązku sporządzenia i przedstawienia projektu budowlanego zamiennego przy zupełnym pominięciu następujących okoliczności: podniesienia poziomu ww. działek w stosunku do działek sąsiednich w znacznym stopniu, nawiezienia ziemi, a także dalszego systematycznego nawożenia ziemi oraz w konsekwencji podwyższenia poziomu ww. działki,

e) art. 7, art. 77 § 1, art. 80, art. 84 K.p.a. poprzez niezebranie i nierozpatrzenie w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego i niepodjęcie wszelkich niezbędnych kroków celem dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, tj. niepowołanie biegłego geodety, a w szczególności niepowołanie uprawnionego biegłego hydrologa w celu stwierdzenia, czy prace budowlane zrealizowane przez inwestora spowodowały zmiany stanu wody na gruncie w sposób szkodliwie wpływający na działki sąsiednie, w tym na działkę należącą do skarżącego, w tym czy nastąpiła zmiana stanu wody na gruncie obejmujących ww. działki.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i dokonanie jej zmiany poprzez nakazanie inwestorowi Dombud Zachód I Sp. z o.o. przywrócenia stanu poprzedniego, ustalając termin wykonania tych czynności na 30 dni od dnia wydania decyzji, na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 K.p.a.

Pismem z dnia 27.09.2022 r. (30.09.2022 r. – data wpływu pisma do tut. Kolegium) Wójt Gminy Santok przekazał wniosek Wojciecha Lisa dotyczący żądania wydania przez Wójta Gminy Santok nowej decyzji nakazującej nowym właścicielom przy ul. Brzozowej wykonania obniżenia poziomów poszczególnych działek do wysokości nieprzekraczającej 20 cm licząc od góry wybudowanego cokołu.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrując sprawę zważyło, co następuje:

W niniejszej sprawie podstawę materialnoprawną rozstrzygnięcia stanowiły przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.) zwanej dalej „p.w.”. W świetle art. 234 ust. 1 p.w. właściciel gruntu, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, nie może: 1) zmieniać kierunku i

nateżenia odpływu znajdujących się na jego gruncie wód opadowych lub roztopowych ani kierunku odpływu wód ze źródeł - ze szkodą dla gruntów sąsiednich; 2) odprowadzać wód oraz wprowadzać ścieków na grunty sąsiednie. Na podstawie art. 234 ust. 2 p.w. na właścicielu gruntu ciąży obowiązek usunięcia przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie na skutek przypadku lub działania osób trzecich, ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Stosownie do treści art. 234 ust. 3 p.w. jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, z urzędu lub na wniosek, w drodze decyzji, nakazuje właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, ustalając termin wykonania tych czynności. Jednocześnie w myśl art. 234 ust. 4 p.w. nakaz, o którym mowa w ust. 3, nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia wodnoprawnego albo dokonania zgłoszenia wodnoprawnego, jeżeli są wymagane. Zgodnie z art. 234 ust. 5 p.w. postępowania w sprawie decyzji, o której mowa w ust. 3, nie wszczyna się, jeżeli upłynęło 5 lat od dnia, w którym właściciel gruntu sąsiedniego dowiedział się o szkodliwym oddziaływaniu na jego grunt.

Z brzmienia cytowanych przepisów wynika, że nie każda zmiana stosunków wodnych na gruncie będzie skutkowałą zastosowaniem art. 234 ust. 3 p.w. Musi to być zmiana szkodliwie wpływająca na grunty sąsiednie. Sama więc zmiana stanu wody na gruncie nie uprawnia jeszcze organu do tego aby uwzględnił on żądania strony. Konieczne jest bowiem także stwierdzenie istnienia związku przyczynowego pomiędzy tą zmianą a owym szkodliwym wpływem na grunty sąsiednie (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie II SA/Lu 903/18). Prowadzone przez organ administracji publicznej w tym przedmiocie postępowanie wyjaśniające ma wykazać czy i jakich zmian dokonał na swoim gruncie właściciel, które spowodowały zmianę stosunków wodnych oraz czy na skutek tych zmian powstają szkody dla gruntów sąsiednich. Zwrócić również należy uwagę, że hipoteza przepisu art. 234 ust. 1 pkt 1 prawa wodnego odnosi się do rzeczywistego szkodliwego oddziaływania na nieruchomości sąsiednie, a nie hipotetycznego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie II OSK 1002/20). Wystąpienie realnej szkody w chwili zainicjowania postępowania jest zatem warunkiem koniecznym do wydania przez uprawniony organ nakazu przywrócenia stanu poprzedniego, albo wykonania urządzeń zapobiegających szkodom w przypadku zmiany stanu wody na gruncie (vide : wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie II SA/Rz 276/19). W kontekście powyższej regulacji (art. 234 p.w.) istotą prowadzonego przez Wójta Gminy Santok postępowania było ustalenie, czy wystąpiły przesłanki z art. 243 p.w. Dokonując rozstrzygnięcia na podstawie tego przepisu organ musi zatem jednoznacznie ustalić, czy właściciel terenu dokonał zmiany stanu wód na swoim gruncie i czy zmiana ta powoduje szkody na gruncie, czy gruntach sąsiednich tj., że istnieje bezpośredni związek przyczynowo skutkowy pomiędzy zmianą stanu wód na gruncie sprawcy naruszenia, a szkodą występującą na gruncie sąsiednim (por. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2012 r. w sprawie II SA/Sz 1381/11, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie II SA/Gl 890/11). Ustaleń tych organ winien dokonać zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego, określonymi w art. 7, 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000) zwanej dalej „K.p.a.”, z których wynika obowiązek podejmowania wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy zgodnego z rzeczywistością, a w szczególności zobowiązują do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Ocena czy dana okoliczność została udowodniona następuje na podstawie całokształtu materiału dowodowego (art. 80 K.p.a.).

W przedmiotowej sprawie pismem z dnia 10.12.2019 r. Wójt Gminy Santok zawiadomił strony postępowania o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia okoliczności zmiany stanu wody na gruncie na działkach o nr ewid. 461/1 do 461/27 obręb Wawrów gm. Santok przed wydaniem decyzji o przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegawczych przyszłym szkodom wyrządzonym. Z kolei zaskarżoną decyzją organ I instancji nakazał Spółce wykonania urządzeń zapobiegających szkodom, poprzez: 1) zakończenie budowy monolitycznego cokołu betonowego, powstałego na północnej granicy ciągu działek o nr od 461/1 do 461/32 w ten sposób, aby dobudować, pod kątem prostym cokół o tych samych parametrach na granicy działek o nr 461/1 i 15/104 w celu zapobieżenia spływu wód opadowych i roztopowych wzdłuż istniejącego cokołu na posesje sąsiednie, 2) utworzenia systemu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z połąci dachowych

do wykonanych, na podstawie projektów zamiennych, jak również odprowadzenia tych wód na własny teren nieutwardzony, 3) obniżenia poziomów poszczególnych działek do wysokości nieprzekraczającej 20 cm, licząc od góry wybudowanego cokołu. Jednocześnie w ww. decyzji organ ustalił termin wykonania ww. obowiązku do dnia 30 kwietnia 2022 r.

Zaznaczyć należy, że nakaz właścicielowi gruntu przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania urządzeń zapobiegających szkodom, jest decyzją administracyjną w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego i musi odpowiadać wymogom formalnym wskazanym w art. 107 K.p.a., w tym zawierać rozstrzygnięcie i uzasadnienie. Zgodnie z art. 107 § 1 pkt 5 K.p.a., decyzja powinna zawierać rozstrzygnięcie, które powinno być jednoznaczne i niewymagające szczególnej analizy (vide : wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 24 października 2019 r. w sprawie II SA/Ke 560/19). W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że rozstrzygnięcie jest jednym z najważniejszych składników decyzji. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym zasady praworządności zawartej w art. 6 K.p.a. i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 K.p.a.). Rozstrzygnięcie, określane mianem osnowy lub sentencji decyzji jest jej kwintesencją, stanowi bowiem o ustaleniu prawa, o usunięciu sporu co do niego lub o jego tworzeniu na rzecz określonych podmiotów albo też o zakończeniu postępowania w danej instancji bez orzekania w sprawie co do jej istoty. Wyraża rezultat stosowania normy prawa materialnego do konkretnego przypadku w kontekście określonych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Konkretyzacja prawa dokonuje się w rozstrzygnięciu, nie zaś w innych elementach decyzji (vide : wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 lipca 2018 r. w sprawie I OSK 873/18).

W tego rodzaju postępowaniu, jaki stanowi przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie decyzja powinna zawierać ponadto elementy wskazane w art. 234 ust. 3 p.w. w tym ustalenie terminu wykonania czynności dotyczących nakazania właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonania urządzeń zapobiegających szkodom. Zauważyć należy, że w pkt 4 zaskarżonej decyzji organ pierwszej instancji podał, że ustala się termin wykonania ww. obowiązku do dnia 30 kwietnia 2022 r. Kolegium wskazuje, że rozstrzygnięcie zawarte w pkt 4 zaskarżonej decyzji jest wadliwe. Należy zauważyć bowiem, że zaskarżona decyzja Wójta Gminy Santok na skutek złożenia odwołania przez Artura Stieler jest decyzją nieostateczną, a decyzji tej nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności. Zatem w ocenie Kolegium pkt 4 zaskarżonej decyzji na moment wydania niniejszej decyzji nie jest możliwy do wykonania. Dodatkowo zauważyć należy, że organ w pkt 1-3 nakłada na Spółkę 3 obowiązki, podczas gdy w pkt 4 jest mowa o wykonaniu jednego obowiązku do 30 kwietnia 2022 r. Zatem sentencja zaskarżonej decyzji jest sformułowana również w sposób nieprecyzyjny.

Dalej podać trzeba, że w niniejszej sprawie Wójt Gminy Santok wskazał, iż materiał dowodowy zgromadzony w tym postępowaniu, w szczególności pisma właścicieli sąsiedniego gruntu (wraz z dokumentacją fotograficzną) opisujące zakres szkód, potwierdzają wystąpienie szkód przez wzmożony przepływ wód opadowych z terenu budowy. Organ stwierdził także, że zdecydował o nakazaniu właścicielowi gruntu wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom na gruncie sąsiednim. Kierował się przesłanką, że przywrócenie stanu poprzedniego wiązałoby się z rozbiórką istniejących obiektów budowlanych, powstałych w trakcie inwestycji realizowanych w oparciu o ostateczną decyzję administracyjną pozwolenie na budowę i podważałoby tym samym zasadę praworządności określoną w art. 6 K.p.a. Organ podał, że odniósł się również do okoliczności podnoszonych przez poszkodowanych sąsiadów, podniesienia poziomu badanych działek w stosunku do działek sąsiednich w znacznym stopniu oraz nawiezienia ziemi z innych budów. W tym celu przeanalizowano dowody w postaci, uzyskanych od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wielkopolskim, sprawozdań z badań geotechnicznych podłoża gruntowego, przeprowadzonych na badanym terenie. Jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, wynika z nich, że warstwy antropogeniczne mają bardzo zróżnicowaną grubość (od 0 do 1,1 m). Stworzone zostały najprawdopodobniej z rozplantowanej ziemi z wykopów pod fundamenty realizowanych na podstawie pozwolenia na budowę budynków. Skutkiem tego zaś – jak zaznaczył organ I instancji - jest podwyższenie rzędnych terenu, które doprowadziło do zmiany wody na gruncie, co jest przedmiotem tego postępowania administracyjnego.

Zdaniem Wójta Gminy Santok dokumenty te zostały sporządzone przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę oraz uprawnienia. Wobec powyższego organ I instancji, na podstawie art. 80 K.p.a.

dał wiarę tym dowodom przed informacjami, wskazanymi przez właścicieli gruntów sąsiednich. Biorąc za podstawę, że przedstawione projekty budowlane, architektoniczno-budowlane oraz zagospodarowania terenu wykonane zostały przez osoby posiadające stosowne uprawnienia, organ odstąpił, kierując się względami ekonomicznymi, od powoływania dodatkowych biegłych w celu określenia zakresu wykonania urządzeń zapobiegających przyszłym szkodom.

Z powyższego wynika, że organ I instancji prowadząc niniejsze postępowanie nie uwzględnił wytycznych zawartych w decyzji Kolegium z dnia 09 lipca 2021 r. nr SKO.Go/454-Sz.M./880/21, w tym w szczególności nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego z zakresu hydrologii, kierując się względami ekonomicznymi. Zauważyć należy dodatkowo, że na konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego wskazał również skarżący w odwołaniu. Z uzasadnienia zaskarżonej decyzji wynika, że organ nie ma pewności w jaki sposób powstały warstwy antropogeniczne. Jak wyżej wskazano, organ I instancji przyjął, że najprawdopodobniej zostały one stworzone z rozplantowanej ziemi z wykopów pod fundamenty budynków realizowanych na podstawie pozwolenia na budowę. W przedmiotowej sprawie jakkolwiek organ I instancji czynnie prowadził postępowanie, pozyskiwał dowody, obszernie uzasadniając rozstrzygnięcie, nie doszło do ustalenia wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych. Z kolei brak ustalenia wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych wyklucza możliwość subsumpcji normy prawnej do ustalonego w sprawie stanu faktycznego albowiem stan faktyczny nie może budzić wątpliwości (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 07.07.2022 r. w sprawie II SA/Kr 472/22).

W ocenie Kolegium w przedmiotowej sprawie analizie podlega obszerny materiał dowodowy, który dodatkowo wymaga wiedzy specjalistycznej, której organ jednak nie posiada. W związku z tym należy stwierdzić, że potrzeba sporządzenia przez uprawnionego biegłego takiej opinii (co do stwierdzenia naruszenia stosunków wodnych, a w przypadku jego potwierdzenia, ustalenia jego przyczyn oraz możliwych do zastosowania rozwiązań niwelujących związane z tym negatywne skutki) będzie się jawić jako niezbędna -zwłaszcza w kontekście zarzutów podnoszonych przez skarżącego w odwołaniu.

Zwrócić należy uwagę, że w wyroku z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie II OSK 2983/20 Naczelny Sąd Administracyjny zajął stanowisko, iż zastosowanie przepisu art. 234 ust. 3 p.w. uzależnione jest od wystąpienia skutku w postaci szkody, zatem pomiędzy zmianą stanu wody na gruncie, a szkodliwym oddziaływaniem musi istnieć związek przyczynowo-skutkowy. Ustalenie wspomnianego wyżej związku przyczynowo-skutkowego wymaga odpowiedniej wiedzy z zakresu gospodarki wodnej, hydrologii, postępowań wodnoprawnych i melioracji wodnych, tj. wiedzy specjalistycznej, wykraczającej poza wiedzę pracowników organu (vide : wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 07.04.2022 r. w sprawie III OSK 4782/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 28 stycznia 2021 r. w sprawie IV SA/Wa 2593/20, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 25 maja 2021 r. w sprawie II SA/Kr 345/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z 13 października 2021 r. w sprawie II SA/Ke 634/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z 26 maja 2021 r. w sprawie II SA/Sz 990/20).

Zdaniem Kolegium organ I instancji dokonując ustaleń stanu faktycznego przedmiotowej sprawy bazował na niekompletnym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Jak stanowi bowiem art. 75 § 1 K.p.a. jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Należy podkreślić także, że z uwagi na znaczne rozbieżności (szczególnie w zakresie stanowisk stron postępowania), postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie dotyczącej stosunków wodnoprawnych na gruncie wymaga co do zasady zasięgnięcia wiadomości specjalnych i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu hydrologii. W sprawach o przywrócenie stosunków wodnych na gruncie na podstawie art. 234 ust. 3 p.w. opinia biegłego jest więc w zasadzie niezbędna.

Kolegium zauważa, że w toku prowadzonego postępowania skarżący podał, iż domaga się przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w zakresie stosunków wodnych lub hydrologii, oraz zarzuca organowi niepowołanie biegłego geodety. Organ I instancji nie odniósł się w zaskarżonej decyzji do ww. wniosków skarżącego o powołanie ww. biegłych różnych specjalizacji.

Zdaniem Kolegium przesądzającym w sprawie nie może być brak powołania biegłych przez Wójta Gminy Santok ze względów ekonomicznych. Kolegium w tym miejscu wskazuje bowiem, że na podstawie art. 262 § 1 pkt 2 K.p.a. stronę obciążają te koszty postępowania, które zostały poniesione w interesie lub

na żądanie strony, a nie wynikają z ustawowego obowiązku organów prowadzących postępowanie. Możliwość zatem obciążenia strony kosztami postępowania stanowi wyjątek od zasady ponoszenia tych kosztów przez organ prowadzący postępowanie (zob. uwagi wstępne do komentowanego działu). Stronę można obciążyć wyłącznie kosztami, o których mowa w art. 262 § 1 pkt 2 K.p.a. Co do zasady to na organie prowadzącym postępowanie ciąży obowiązek przeprowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia stanu faktycznego sprawy, dlatego koszty przeprowadzenia dowodów obciążają ten organ. Strona może jednak zgłaszać wnioski dowodowe. Wprawdzie organ administracji może odmówić przeprowadzenia dowodu, jednakże uwzględniając żądanie strony, może uzależnić od pokrycia kosztów przeprowadzenie tego dowodu. Dodatkowym warunkiem dopuszczalności nałożenia na stronę obowiązku poniesienia tego rodzaju kosztów jest stwierdzenie, że przeprowadzenie żądanego przez stronę dowodu nie wniosło nowych elementów do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy (Z. Janowicz, Kodeks..., s. 594–595).

Zatem w ocenie Kolegium zarówno ustalenie, czy w ogóle nastąpiła zmiana stanu wód na gruncie i czy ta zmiana została wywołana działaniem właścicieli gruntu, a także czy spowodowało to szkody, jak i następnie ustalenie sposobu zapobiegania szkodom, tj. określenie odpowiednich urządzeń, do wykonania których organ powinien zobowiązać stronę na podstawie art. 234 ust. 3 p.w. przekraczają bowiem wiedzę ogólną i wymagają fachowej wiedzy i specjalistycznych wyliczeń (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z 11 stycznia 2018 r. w sprawie II SA/Lu 970/17). Treść opinii stanowi materiał dowodowy pozwalający organowi na poczynienie prawidłowych ustaleń faktycznych. Opinia ta jest również istotna, w sytuacji istniejących wątpliwości, co do okoliczności faktycznych lub ich ocen merytorycznych mających znaczenie dla wyniku sprawy. Należy mieć na uwadze, że szkodliwe oddziaływanie zmiany stosunków wodnych na grunty sąsiednie to proces długotrwały, wymagający obserwacji, niejednokrotnie nie dający się stwierdzić w czasie jednorazowych, sporadycznych oględzin (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z 3 lutego 2009 r. w sprawie II SA/Bk 609/08).

Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa biorąc pod uwagę przesłanki wydania decyzji nakazującej właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, opinia biegłego w takiej sprawie, aby stanowiła wartościowe źródło ustaleń faktycznych, musi odnosić się do przesłanek wskazanych w przepisie art. 234 ust. 3 p.w. Z ustaleń biegłego musi wynikać, czy: po pierwsze nastąpiła zmiana stanu wody na gruncie, w szczególności zmiana kierunku odpływu wody opadowej lub zmiana kierunku odpływu ze źródeł. Po drugie - czy zmiany te powstały na skutek działań właściciela, a nie podmiotów trzecich czy w wyniku działania sił natury. Po trzecie, biegły musi zbadać, czy zmiana nastąpiła ze szkodą dla gruntów sąsiednich (vide : wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 04.12.2018 r. w sprawie II SA/Lu 715/18 wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 10.03.2020 r. w sprawie II SA/Bk 55/20).

W ocenie Kolegium za niewystarczające należy uznać ustalenia stanu faktycznego sprawy, pozwalającego na prawidłowe zastosowanie w sprawie treści art. 234 p.w. Brak szczegółowych ustaleń w tym zakresie naraziło także organ I instancji na uzasadniony zarzut niewyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności w sprawie mających wpływ na jej rozstrzygnięcie. Należy wskazać na konieczność dokonania wyczerpujących ustaleń, które z uwagi na ich zakres może mieć miejsce jedynie w postępowaniu ponownie przeprowadzonym przez organ I instancji (vide : wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 27.01.2021 r. w sprawie II SA/Gl 1470/20). W ocenie Kolegium ustalenie, czy doszło do spowodowania zmian w stosunkach wodnych oraz zaistnienia pozostającej w związku z tymi działaniami szkody na gruntach sąsiednich, do tej pory nie zostało jednoznacznie stwierdzone ze względu na nieustalenie przez organ I instancji pełnych okoliczności stanu faktycznego.

Dodatkowo podnieść trzeba, że organ I instancji nie zawarł w zaskarżonej decyzji żadnego uzasadnienia wskazującego, w jaki sposób krąg stron został ustalony. W uzasadnieniu zaskarżonej organ I instancji wskazał, że wobec faktu, iż zawiadomienie o wszczęciu postępowania, wydane 10 grudnia 2019 r., z uwagi na nieaktualne dane adresowe, nie dotarło do wszystkich stron postępowania, organ prowadzący, po ponownym ustaleniu stron postępowania oraz aktualnych danych adresowych - pismem z dnia 06 listopada 2020 r. ponownie przesłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania z jednoczesną informacją, że wszelkie kolejne postanowienia i decyzje będą publikowane poprzez Biuletyn Informacji Publicznej na stronie Urzędu Gminy Santok.

Kolegium podkreśla, że regulacja art. 234 p.w. wskazuje na właściciela gruntu, na którym dokonano zmian w odpływie wody, jako strony postępowania. Przepis art. 234 p.w. ma zastosowanie do zmiany stosunków wodnych na gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu znajdującej się na jego gruncie wody opadowej, do której doszło bez umocowania prawnego (np. pozwolenia wodnoprawnego) i która spowodowała szkodę dla gruntów sąsiednich. Z treści art. 234 ust. 1 p.w. wynika, że zakazy dotyczą właściciela gruntu. To na właścicielu gruntu, na mocy art. 234 ust. 2 p.w. ciąży obowiązek usunięcia przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie i nie ma znaczenia czy do zmiany doszło wskutek przypadku, czy działania osób trzecich. Liczy się jedynie fakt, że nastąpiła szkoda dla gruntów sąsiednich. Co więcej to właścicielowi gruntu, zgodnie z treścią art. 234 ust. 3 p.w. wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom. Stroną postępowania prowadzonego w trybie art. 234 p.w. jest zatem każdorazowy właściciel gruntu, na którym dokonane zmiany szkodliwie oddziałują na grunty sąsiednie. Jeżeli w toku postępowania nieruchomości szkodliwie oddziałująca zmieniła stan prawny, stroną powinien zostać nowy właściciel (bądź właściciele) i to na niego powinien być nałożony obowiązek na podstawie art. 234 ust. 2 p.w.

Organ pierwszej instancji nie ustalił na gruncie przedmiotowej sprawy kręgu stron niniejszego postępowania. Ponownie prowadząc niniejsze postępowanie organ wyjaśni zatem kto jest stroną niniejszego postępowania.

W ocenie Kolegium, zaskarżona decyzja została zatem wydana z naruszeniem art. 7, art. 77 § 1, art. 80 art. 107 § 3 K.p.a. – przy czym naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Ponownie rozpoznając sprawę organ I instancji winien wyeliminować wskazane wyżej nieprawidłowości. Organ obowiązany będzie wówczas poczynić miarodajne ustalenia co do tego, czy w przedmiotowej sprawie zaistniała szkoda. W razie ustalenia zaistnienia szkody organ ustali, czy doszło do zmiany stosunków wodnych, a także, czy pomiędzy tymi dwoma elementami zachodzi związek przyczynowo-skutkowy, których to ustaleń organ dokona w oparciu o należycie zgromadzony materiał dowodowy, z rozważeniem zasadności przeprowadzenia dowodów z opinii biegłych, w tym także wnioskowanych przez skarżącego, w tym również na jego koszt.

W uzasadnieniu decyzji organ odniesie się do twierdzeń i dowodów przedstawionych przez skarżącego w odwołaniu wskazując, na których dowodach się oparł oraz powody, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Organ ustali też prawidłowo, kto jest stroną na gruncie niniejszego postępowania. Dodatkowo w wydanej decyzji organ I instancji odniesie się do pisma z 18.09.2022 r. Wojciecha Lisa dotyczącego zawiadomienia o ponownym zalaniu działek na ulicy Zielona Poła, Wawrów oraz żądania wydania przez Wójta Gminy Santok nowej decyzji nakazującej nowym właścicielom przy ul. Brzozowej wykonania obniżenia poziomów poszczególnych działek do wysokości nieprzekraczającej 20 cm licząc od góry wybudowanego cokołu.

Podać należy, że zgodnie z art. 138 § 2 K.p.a. organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. Decyzja wydana na podstawie art. 138 § 2 K.p.a. jest decyzją procesową, będącej ostatnim aktem wydanym w toku instancji, powodującym powrót sprawy do organu administracyjnego celem jej ponownego rozpatrzenia. Decyzja taka nie kształtuje stosunku materialnoprawnego, ale stanowi wręcz przeszkodę do jego ostatecznego ukształtowania (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie I OSK 3245/18, CBOSA). Przepis art. 138 § 2 K.p.a. nie będzie miał zastosowania wtedy, gdy materiał dowodowy wymagany do rozstrzygnięcia sprawy zostanie zgromadzony, a kwestią sporną będzie wyłącznie jego ocena. W rozumieniu art. 138 § 2 K.p.a. zwrot "konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy" należy interpretować jako brak przeprowadzenia przez organ pierwszej instancji postępowania wyjaśniającego w całości lub znacznej części, co uniemożliwiać ma rozstrzygnięcie sprawy przez organ odwoławczy zgodnie z zasadą dwuinstancyjności postępowania administracyjnego. Aby naprawić błąd organu pierwszej instancji organ odwoławczy musiałby przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w całości albo w znacznej części, a do tego nie jest uprawniony. W ocenie Kolegium, wykazane w zaskarżonej decyzji wady postępowania, z uwagi

na ich charakter i ilość nie mogły być konwalidowane przez organ odwoławczy w trybie art. 136 K.p.a., gdyż takie działanie prowadziłoby do naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Pouczenie

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

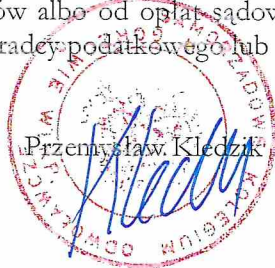
Stronie na niezgodność decyzji z prawem przysługuje prawo złożenia sprzeciwu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) w Gorzowie Wlkp., w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia za pośrednictwem tut. Kolegium. Termin ten uważa się za zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem strona wniosła skargę wprost do sądu administracyjnego. Rozpoznając sprzeciw od decyzji, sąd ocenia jedynie istnienie przesłanek do wydania decyzji, o której mowa w art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Od wniesionego na niniejszą decyzję sprzeciwu strona, stosownie do treści § 2 ust. 1 pkt 6a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r., poz. 535), powinna uiścić wpis w wysokości 100 złotych w kasie lub na rachunek WSA w Gorzowie Wlkp.

Strona może ubiegać się o przyznanie jej prawa pomocy na zasadach określonych w art. 243 i nast. ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 239, ze zm.). Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika procesowego z urzędu. Prawo pomocy może być przyznane w zakresie całkowitym lub częściowym. Prawo pomocy w zakresie całkowitym obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, a w sprawach z zakresu obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej także doradcy podatkowego. Prawo pomocy w zakresie częściowym obejmuje zwolnienie tylko od opłat sądowych w całości lub w części albo tylko od wydatków albo od opłat sądowych i wydatków lub obejmuje tylko ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

Kamila Płucińska

Przemysław Kledzik

Aneta Mielcarek

Otrzymują: (wraz z klauzulą informacyjną)

1. Artur Stieler (poprzez epuap)
2. Wojciech Gawlik,
3. Justyna Gawlik,
4. Adwokat Maciej Łuczyński
Kancelaria Adwokacka Maciej Łuczyński
adwokat
ul. Mieszka I 39
66-400 Gorzów Wlkp.
- pełnomocnik DOMBUD ZACHÓD I Sp.
z o.o. z siedzibą w Gorzowie Wlkp.,
5. Anna Lis,
6. Wojciech Lis
7. Szymon Bednarek,
8. Aneta Szczepańska,
9. Waldemar Rzetelny,
10. Kamila Widzicka-Rzetelna,
11. Przemysław Nowak,
12. Agnieszka Nowak,
13. Daniel Małolepszy,
14. Adam Kaczmarek,
15. Bożena Kaczmarek,
16. Jacek Prażmowski,
17. Małgorzata Prażmowska,
18. Artur Koktysz,
19. Agnieszka Koktysz,
20. Agnieszka Stieler,
21. Marcin Byczkowski,
22. Laura Byczkowska,
23. Edyta Grygieńczo-Rzaźniewska,
24. Mariusz Petelczyc,
25. Agnieszka Petelczyc,
26. Wójt Gminy Santok,
27. aa.